

Een beroepsimker in beeld

Veel zullen er niet meer zijn en misschien is hij zelfs de enige beroepsimker in Nederland, die zonder nevenactiviteiten de kost met bijenhouden verdient. Cees van Holland is zijn naam, woonachtig te Rhenen op imkersbedrijf De Werkbij. De redactie van Bijen zocht hem op in verband met zijn activiteiten voor de Veenendaalse bijenmarkt, maar werd getroffen door het unieke beroep van deze misschien wel 'laatste der Mohicanen'.

268

Maar liefst 500 volken verzorgt Cees van Holland 's zomers praktisch in zijn eentje. In de herfst brengt hij het aantal te overwinteren volken tot ongeveer de helft terug. Het grootste gedeelte van de 500 volken huist in bijenkasten, maar nog altijd bevolkt zo'n derde gedeelte korven. Die korfimerij is een vorm van nostalgie: 'Mijn vader had voor de oorlog 800 korven, nooit geen ene kast en hij wilde die ook niet hebben. Uiteindelijk is hij toch met kasten begonnen en na verloop van tijd had hij er zo'n 100. Alle kasten waren verschillend, niets paste op iets; je was wel een uur kwijt om een kast in elkaar te zetten.' Van Holland leerde dus al jong hoe het niet moest, want toen hij een kwart eeuw terug met de beroepsimkerij begon, maakte hij direct alle kasten zelf en wel zo dat alle onderdelen op elkaar passen. Nu is het onderhoud en de nieuwbouw van kasten voorbehouden aan de wintermaanden; een voor de bijen rustige tijd. Met korfvechten houdt Van Holland zich niet bezig. In tegenstelling tot de kasten koopt hij alle korven.

Globetrotter

Van Holland imkert met 10-raams enkelwandige kasten, bestaande uit broed- en honingbakken. In plaats van zesramers gebruikt hij zevenramers, waarvan hij er jaarlijks zo'n 100 overwintert. Het zijn de zevenramers waarmee hij in het prille voorjaar het eerst op pad gaat. Zijn rayon bestrijkt het gebied vanaf Tiel tot net onder Den Bosch. In deze glastuinbouwstreek zet Van Holland de zevenraamsvolkes in voor de bestuiving van aardbeien, paprika's, frambozen en bramen onder glas. Naast zijn activiteiten in de glastuinbouw reist Van Holland met zijn volken heel Nederland door naar diverse drachten. Zo doen de bijen hun werk op de wilg, het fruit, koolzaad, distel,

borage, teunisbloem, linde, heide, kortom te veel om op te noemen. Hij probeert zijn drachtgebieden zo uit te kiezen, dat hij aan het eind van een dracht zo dicht mogelijk in de buurt een nieuw drachtgebied voorhanden heeft. Als voorbeeld noemt hij de distel die bloeit na het koolzaad. Van Holland betreurt het dat over niet al te lange tijd de koolzaadvelden in de polder verdwenen zullen zijn, want 'op het koolzaad ben je als imker bijna altijd van honing verzekerd'.

Honing betekent brood op de plank

Honing is een zeer belangrijke bron van inkomsten voor deze grootimker. Elk jaar heeft hij een tekort aan honing. Dat vangt hij op door jaarlijks zo'n 5 ton op te kopen van Nederlandse imkers. Bij het keuren van een hem aangeboden partij gaat Van Holland vooral af op zijn goede smaak. In een enkel geval maakt hij wel gebruik van de refractometer; de meeste honing koopt hij echter op basis van vertrouwen. 'Eenmaal een partij inferieure honing aan Van Holland verkocht, betekent onverbiddelijk de laatste keer'.

De gekochte honing moet niet alleen aan de kwaliteitsnormen van Van Holland voldoen, ook de Keuringsdienst van Waren, die kind aan huis is bij De Werkbij, houdt de kwaliteit van de produkten nauwlettend in de gaten.

Markten en braderieën

Afzetgebieden voor honing zijn er voldoende. Bij de bezoekerscentra van Natuurmonumenten, aan collega-imkers, op markten, aan particulieren, overal vindt de honing gretig aftrek. De vraag naar raathoning is overweldigend. Het oogsten moet nog beginnen als Van Holland de raathoning al bijna verkocht heeft. Om toch maar voorzien te zijn van een stuk raathoning, 'reserveren' de echte liefhebbers. De uiteindelijke opbrengst wordt naar rato verdeeld. Mevrouw Van Holland neemt de verkoop van honing en nevenprodukten op markten en braderieën voor haar rekening. Staat zij 's winters slechts eenmaal in de week met een kraam op de markt, vanaf april tot ver in september zijn alleen de zondag en de maandag 'marktvrij'. Veel vaste klanten weten haar kraam te vinden. 'De animo om honing te eten is groot en neemt geleidelijk toe nu het accent in de voeding

tendeert van *light* naar *gezond*', aldus mevrouw Van Holland. Helaas is in de verkoop van aanverwante artikelen de economische teruggang goed merkbaar. 'Kochten de klanten in het verleden naast de gebruikelijke pot honing ook nog een zak honingsnoepjes of een stuk honingzeep, nu blijft de aankoop beperkt tot de honing'. De betrokkenheid van mevrouw Van Holland bij het beroep van haar man beperkt zich niet alleen tot de verkoop. Naast het verzorgen van de administratie, maakt zij een aantal nevenprodukten zelf. Zo zijn de bijenwaskaarsen van haar hand en met name de van was gemaakte beertjes hebben, gezien de huidige berenrage, grote aftrek.

Terug bij het onderwerp bijen, komen de varroamijtbestrijding en het inwinteren ter sprake. Alle 300 in te winteren volken krijgen suiker. De kastvolken voert Cees van Holland met invertsuiker. Dit jaar voert hij voor het eerst zijn eigen merk: Bee Sweet. De korven krijgen normale kristalsuiker toegediend, die met zo'n 300 kilo tegelijk in een groot vat met water wordt gemengd. Wat de varroamijtbestrijding betreft behandelde hij zijn korfvolken tot nu toe gedeeltelijk

met Perizin. De kasten krijgen Apistan toegediend. Van Holland is zeer goed te spreken over Apistan en is zelfs van mening dat de varroamijt met een tweejarige Apistan-behandeling redelijk is de hand te houden is. Alle koninginnen merkt en knipt hij. De bijzonderheden van de afzonderlijke volken noteert hij op kastkaarten. Speciale gebeurtenissen, zoals zijn eerste zwerm dit voorjaar, vermeldt hij in een apart zakboekje.

Vakantie is er voor de Van Hollands bijna nooit bij. Zijn het in het prille voorjaar de drachten in de glastuinbouw die alle aandacht vragen, in de zomer zijn de dagen lang en de nachten kort door het reizen, slingeren, zwermen scheppen, vervolgens weer winterklaar maken en 's winters moet al het materiaal weer op orde gemaakt worden. Mevrouw Van Holland is juist in de Kersttijd druk bezet met het maken van allerhande bijenwaskaarsen. Maar soms blijft er voor deze nijvere bijenhouders in januari wel eens een weekje over om elders te verpozen en zich voor te bereiden op een vlieglustig seizoen.